

Nr. 42 - Persillekræmmeren - 2007

” Laboremus”

af Irma Kristensen, Horsens

Huset på Agervej 12 afviger noget i stil fra de nabo-stråttækte huse. Huset bærer navnet på facaden ”Laboremus”. Det er latin og betyder: ”Lad os arbejde”. Og der skulle arbejdes gennem mange år for at skaffe midler til husets bygning og fastholdelse. Det er opført i 1955 af mine forældre Karen Marie Flensborg (1904-1997) og Henry Michael Flensborg (1902-1964). Stensballe Lokalhistoriske Arkiv har bedt mig fortælle lidt om mine forældre og huset. I det følgende er gjort forsøg herpå, idet jeg nævner, at arkivet allerede havde samlet et for mig ukendt materiale (se kildeangivelse), men også dette er søgt medtaget.



Mie Flensborg, 51 år lægger grundstenen til ”Laboremus”, 1955.

Venge

Karen Marie blev født i 1904 i Venge, ca. 8 km nord for Skanderborg, men blev aldrig kaldt andet end Mie. Barndomshjemmet lå nær godset Sofiendal og Venge kirke. Et naturskønt sted, som hun livet igennem følte sig knyttet til, og hvor hendes urne efter eget ønske blev gravsat på Venge kirkegård. I en båndoptagelse (1) bruger Mie som 87 årig alene 30 minutter til detaljeret at fortælle om stier, træer, planter, dyr og fugle i den nærliggende skov. Det siger en del om, hvor godt man i alderdommen husker sin barndom. I en alder af 15 år blev Mie ansat som barnepige for baronesse Helle, baron Holger Rosenkrants datter. Senere blev Mie husjomfru i godsets køkken og gift med Henry, der var ansat som landbrugsmedhjælper på Sofiendal. De tog ophold i et nærliggende hus nær Sofiendal. I 1937 flyttede familien, nu 3 med børn, til godset Vilhelmsborg ved Assens på Fyn. Det blev til et kort ophold, - der var for langt til Venge.



Det nygifte par Mie, 22 år og Henry Flensborg, 24 år
Fotograferet foran Mies barndomshjem, 1926.

Stensballe

I 1939 flyttede familien Flensborg til Stensballe. De havde fået ansættelse på godset Stensballegaard, Henry som medhjælper i kostalden, og Mie som malkepige, hvor hun daglig to gange skulle håndmalke 18 køer på halvanden time med start klokken halvfire om morgenen. På Stensballegaard var der dengang 70 køer og 8 spand heste. Det første halve år boede familien i husene ved dammen på Agervej, hvor to hold boede i hvert af de tre huse (se Persillekræmmeren nr. 4). Der var ikke elektrisk lys, men der var indlagt vand. Senere flyttede de til et godt enehus bag Stensballegaard. Efter 1½ år blev Henry uvenner med fodermesteren og skiftede arbejdsplads til Hessellund Teglværk ved Stensballesund, og familien flyttede i en lejlighed ved restauranten Krokodillen på Bygaden (se Persillekræmmeren nr. 17). En beslutning som man senere fortrød. Familien savnede skoven og de frie forhold i landbruget.

Familien Flensborg faldt godt til i Stensballe. Børnene klarede sig vel i skolen og blandt kammeraterne, selvom det ikke skal skjules, at der var standsforskelle i Stensballe, men Mie havde tillid til egne evner. Hun var, som hun selv sagde "født" socialdemokrat (2), et parti, der arbejdede for de små i samfundet, og Mie lagde aldrig skjul på sin mening, og den blev respekteret af alle i det daværende bondesamfund. Samtidigt deltog hun i det socialdemokratiske arbejde, bl.a. var hun i en lang årrække sekretær for Vær Sogns Socialdemokratiske Forening (3). Henry var mere "rød" end Mie, men på en pæn måde, og farven aftog stærkt med årene og den følgende samfundsudvikling. I 1942 fik Henry ansættelse som arbejdsmand hos Østergaards Frøavl med fast ugeløn, og Mie fik løs ansættelse samme sted med rengøring og sortering af tulipanløg. Det var lykken, og familien udvidedes med en efternøler. Henry arbejdede hos Østergaards Frøavl i 22 år indtil sin død i 1964, 62 år gammel.

"Laboremus"

Huset blev bygget med statslån i 1955, og da var de tre ældste af fire børn flyttet hjemmefra. Det var en økonomisk anspændt, men lykkelig opgave at bygge huset. Senere blev der bygget et hønsehus med plads til 125 æglæggende høns, hvilket havde Henrys store interesse. Der foreligger mange omhyggeligt førte regnskabsbøger over indtægter og udgifter ved ægproduktionen - om det var af hensyn til skattevæsenet eller af interesse er svært at sige. Regnskabet viser mere hobby end forretning (4).



”Laboremus” Agervej 12, 2006.

Vedr. husets udgifter fortæller Mie i et interview (2): ”Engang havde vi møde i Haldrup Forsamlingshus med Anker (Anker Jørgensen, senere statsminister). Det var første gang, at jeg var sammen med ham. Jeg havde fået brev om, at statslånet skulle stige med 100 kr. pr. måned – det var et kapitel IV-lån. Det ville ødelægge økonomien. Jeg viste brevet til Henning (Henning Jensen, senere borgmester) for at få rådgivning. Han viste igen brevet til Anker. Jeg glemmer det aldrig. - Og Anker forklarede mig, at jeg ville stige i løn, og nej jeg måtte aldrig sælge huset – og Anker sagde til Ove (Ove Jensen, senere borgmester) og Holger (Holger Sørensen, senere borgmester) at de skulle stå deres medlem bi, hvis der skulle blive problemer. Jo, Anker klarede spørgsmålet”.

Efter Henrys død klarede Mie udgifterne dels ved forskelligt løst arbejde og sparsommelighed samt ved at leje værelser ud til de arbejdere, der byggede omkørselsvejen, dvs. Oddervejen, uden om Stensballe. Senere fik Mie plads som hjemmehjælper og nattevagt på plejehjemmet Nørrevang på Brådhusvej. Det var et arbejde, der havde Mies store interesse. Hun døde i 1997, 93 år gammel. Et virksomt og indholdsrigt liv var slut.



Mie, 89 år med tipoldebarn Dennis i ”Laboremus”.

Kildeangivelse

- (1) Gudmund Rask Pedersen, 1991. Båndoptagelser med Mie vedr. barndommen, herregårdsliv og livet i Stensballe.
- (2) Torkill Jensen, 1996. Notat fra samtale med Mie.
- (3) Mødeprotokol for Vær Socialdemokratiske Forening 1906-1973.
- (4) Henry Flensborg, 1956-1964. Regnskabsbøger mv.